

સંગ્રહ ટાંકીમાં અસંગત પદાર્થો નું ભળવું

ફેબ્રુઆરી - ૨૦૧૭

ઓક્ટોબર ૨૧, ૨૦૧૬ ના રોજ, એચીસન, કંકાસ, યુએસએના કારખાનામાં નિયમિત રીતે કાચો માલ મોકલનાર દ્વારા બે અસંગત રસાયણો, સલ્ફ્યુરીક એસીડ અને સોડીયમ હાઈપોકલોરાઈટ (બ્લીચ)ને અજાણતામાં ભેગા કરી દેવાયા હતાં. આ બંને રસાયણોમાં પ્રક્રિયા થઈ અને કલોરીન ગેસ ઉત્પન્ન થઈ વાદળ સ્વરૂપે આજુબાજુની વસ્તીમાં ફેલાયો. લગભગ ૧૦૦ માણસો ને દાકતરી સારવાર આપવી પડી, ઘણીબધી સ્કુલોને ખાલી કરાવવી પડી અને લગભગ ૧૧,૦૦૦ ઘરનિવાસીઓને ૨ કલાક સુધી આશ્રયસ્થાનોની અંદર રહેવાની સલાહ આપવી પડી.

કલોરીન ગેસ ફેલાવાનાં આ પ્રકારના ભુતકાળમાં બનેલા અકસ્માતો ;

- મે ૨૦૧૩, પોર્ટલેન્ડ, ઓરેગોન, યુએસએ – એક રસાયણ લાવનાર ટ્રક ડ્રાઈવરે એક ડેરીમાં સોડીયમ હાઈપોકલોરાઈટ ધરાવતી ટાંકીમાં નાઈટ્રીક અને ફોસ્ફોરીક એસીડ ના મિશ્રણને ખાલી કર્યું.
- ઓક્ટોબર ૨૦૦૭, ફેન્કફર્ટ, જર્મની – હાઈડ્રોકલોરીક એસીડ ભુલથી સોડીયમ હાઈપોકલોરાઈટ ની ટાંકીમાં મોકલી દેવાયું. લગભગ ૨૦૦ કીલો કલોરીન ઉત્પન્ન થયો અને ૬૦ કરતાં વધારે માણસોને ઈજા પહોંચી. જે ઓપરેટરે આ મોકલાવાનું રોક્યું તેને પણ નસીબજોગે કલોરીનના એકસપોઝરને કારણે ઈજા થઈ.
- ઓગસ્ટ ૨૦૦૨, કોટબ્રીજ, યુ.કે. – એક ટેન્કર ડ્રાઈવરે સ્વીમીંગ પુલ પાસે એક જ ટાંકીમાં સોડીયમ હાઈપોકલોરાઈટ અને હાઈડ્રોકલોરીક એસીડને મોકલી આપ્યું. ૩૦ વ્યક્તિઓને દાકતરી સારવારની જરૂર પડી.
- ઓગસ્ટ ૧૯૮૩, સ્ટોકહોમ, સ્વીડન – એક ટ્રક ડ્રાઈવરે સ્વીમીંગ પુલ પાસે ફોસ્ફોરીક એસીડને સોડીયમ હાઈપોકલોરાઈટ ભરેલી ટાંકીમાં મોકલી આપ્યું.
- માર્ચ ૧૯૮૫, વેસ્ટમાલે, બેલ્જિયમ – હાઈડ્રોકલોરીક એસીડને રેસીડ્યુઅલ સોડીયમ હાઈપોકલોરાઈટની ટાંકીમાં મોકલી અપાયું.
- નવેમ્બર ૧૯૮૪, સ્લેથવેટ, યુ.કે. – એક પ્લાન્ટમાં સોડીયમ હાઈપોકલોરાઈટ આવવાનું હતું, પણ તેની જગ્યાએ ફેરીક કલોરાઈડ સોલ્યુશન (એક એસેડીક સોલ્યુશન) આવ્યું. ફેરીક કલોરાઈડ ને સોડીયમ હાઈપોકલોરાઈટની ટાંકીમાં ખાલી કરવામાં આવ્યું.
- સપ્ટેમ્બર ૧૯૮૪, હીન્કલે, યુ.કે. - ફેરીક કલોરાઈડ સોલ્યુશન ને સોડીયમ હાઈપોકલોરાઈટની ટાંકીમાં ખાલી કરવામાં આવ્યું.

તમે શું કરી શકો?

- તમારાં પ્લાન્ટમાં સંગ્રહ ટાંકીઓમાં ભરવામાં આવતાં જુદા જુદા મટીરીયલો વચ્ચે થતાં સંભવિત જોખમી પ્રતિક્રિયાઓ વિશે સમજો. જુલાઈ ૨૦૧૬ બિઝનેસ માં “રસાયણ રીએક્ટીવીટી વર્કશીટ” વિશે સમજ આપવામાં આવતી હતી , જે વાપરીને તમારા ઈજનેરો અને કેમીસ્ટો રસાયણો વચ્ચેની પ્રતિક્રિયાને સમજી શકે છે.
- તમારે ત્યાં આવતાં કાચામાલના બધાજ દસ્તાવેજો અને લેબલો ને હંમેશા તપાસો (અને તેને બીજી વખત તપાસો !) અને ખાત્રી કરોકે તમે જે મટીરીયલ મંગાવ્યું હતું તે જ મટીરીયલ આવ્યું છે.
- તમારાં પ્લાન્ટમાં બહારથી મંગાવાતા કાચામાલ ને ઓળખવાની અને તે પદાર્થોને ખાલી કરવાની કાર્યપ્રણાલીનું પાલન કરો.
- ખાત્રી કરોકે કાચા માલ ખાલી કરવાના વિસ્તારમાં આવેલાં બધાં જ પાઈપો અને સાધનોને યોગ્ય લેબલ લગાવેલા છે. તથા અસંગત પદાર્થોની જુદી જુદી ટાંકીઓ ની પાઈપલાઈનોને એકબીજા સાથે જોડવામાં આવેલી નથી.
- જો તમારા કાચા માલ ખાલી કરવાના વિસ્તારમાં આવેલાં પાઈપો ગુંચવારો ઉભા કરે તેવા હોય અથવા અસંગત પદાર્થો ખાલી કરવાનાં વિસ્તાર એક બીજાની નજીક હોય , તો આ વિશે તમારાં મેનેજમેન્ટને અને ઈજનેર ને જણાવો જેથી તેમાં સુધારો થઈ શકે.
- જો માલ મોકલનાર અથવા ટ્રાન્સપોર્ટ કંપનીના ડ્રાઈવરો તમારાં કારખાનામાં સંગ્રહ ટાંકી માં પદાર્થો ખાલી કરવા આવતાં હોય , તો ખાત્રી કરોકે તેઓ તમારી માલ ખાલી કરવાના વિસ્તાર વિશે જાણકાર છે અને પદાર્થને યોગ્ય ટાંકી માં ખાલી કરી રહ્યો છે તે સુનિશ્ચિત કરી શકે તેમ છે.
- માર્ચ ૨૦૦૮ અને એપ્રિલ ૨૦૧૨ ના બિઝનેસ જુઓ (જે www.sache.org ઉપર ઉપલબ્ધ છે.) જે બીજા અકસ્માતો જેમાં અસંગત પદાર્થો ટાંકી ઓમાં ખાલી કરાયાં હતાં તે વિશે માહિતી આપશે.

હંમેશા યોગ્ય પદાર્થોને યોગ્ય જગ્યા એ રાખો !